

ma. 2010
40e jrg/année
n° 166

België-Belgique
P.B.
1730 Asse
2/3748

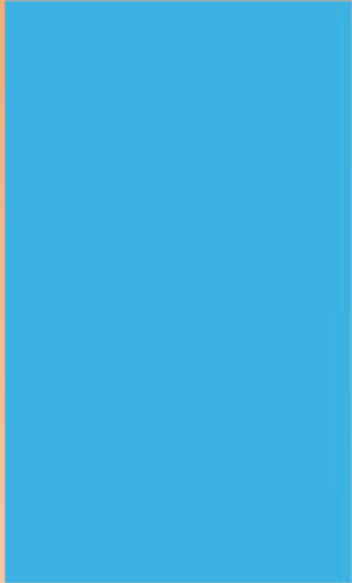
CLUBA Si

*Vas
ben
Fidel*

v.u. Mark Lamotte
Hogeweg 9, 1730 Asse
Afgiftekantoor 1730 Asse 1
P303060

Driemaandelijks tijdschrift van de Vrienden van Cuba vzw
Périodique trimestriel des Amis de Cuba asbl
www.cubamigos.be

Ondersteun de Cubaanse artsen die in Haïti levens redden !

Op 12 januari beefde de aarde in Haïti. Niet zomaar een kleine beving, maar een verwoestende beving met bijna een kwart miljoen doden als gevolg. Onbeschrijflijk leed. Beelden die op het netvlies gegrift zijn tot het eind van je dagen. Tranen bij elke overlevende die onder het puin gehaald wordt. De internationale solidariteit komt vliegensvlug op gang en terecht ! Iedereen zamelt geld in, er worden straffe uitspraken gedaan. Men durft zelfs de schuldenberg bij het IMF bespreekbaar te maken. De schandvlek van de goedgemeenschap.

Artsen, militairen, priesters, hollywoodvedetten, iedereen draagt zijn steentje bij. De hulporganisaties vechten voor de "beste" beelden in de pers. Wat beste in dit geval ook mag betekenen. Maar goed, ik veroordeel ze niet. Het is de enige manier om hun werkingskosten te garanderen. En zonder geld geen hulp. Helaas, maar zo werkt het nu eenmaal.

Als vriendschapsvereniging dragen we solidariteit over de grenzen heen hoog in het vaandel. Haïti heeft hulp nodig en Cuba heeft al sinds 1998 een project lopen op Haïti dat geneeskundige verzorging garandeert aan de minderbedeelden. Een heuse karwei voor zij die de Haïtiaanse realiteit kennen. Sinds de aardbeving werd het aantal artsen opgedreven en wordt er 24 u bijstand geleverd door het Cubaanse team, dat al over de 1.000 professionelen telt. Dit project dat zijn doelstellingen op lange termijn stelt, willen we dan ook steunen. Want ook deze missie kan extra middelen gebruiken.

Stort uw bijdrage op de rekening **523-0801177-32** van de "Vrienden van Cuba" met de vermelding : "Cubaanse Artsen in Haïti". Het spreekt voor zich dat uw bijdrage integraal besteed wordt om medisch materiaal aan te kopen dat ter plaatse gebruikt zal worden.

Alexandra Dirckx

Aidons les médecins cubains à sauver des vies à Haïti ...

Le 12 janvier dernier la terre a tremblé à Haïti. Pas simplement quelques secousses mais un véritable séisme destructeur et terriblement meurtrier. Conséquences : des images d'horreur et de désolation indescriptibles et des centaines de milliers de victimes. A juste titre, la solidarité internationale s'est mobilisée immédiatement. Partout des actions de récolte de fonds sont organisées. On va même jusqu'à remettre en question tout ou partie de l'immense dette extérieure du pays qui tout d'un coup est devenue choquante pour l'humanité bien pensante. Tous, médecins, militaires, éclésiastiques, vedettes d'Hollywood et d'ailleurs, se bousculent pour apporter leur soutien et les organisations humanitaires en fond de même pour avoir droit à l'attention des media qui ne savent plus ou donner du micro ou de la caméra. Sans notoriété pas d'argent et sans argent pas moyen d'agir ou d'exister. Voilà une autre face de la triste réalité.

En tant qu'organisation d'amitié avec Cuba nous sommes évidemment sensibles aux problèmes des haïtiens. Nous savons depuis longtemps combien les voisins de Cuba sont dans le besoin. Nous savons bien entendu que Cuba y avait un projet de coopération médicale depuis 1998 qui apporte quotidiennement depuis 12 ans des soins aux plus démunis. Depuis la catastrophe le nombre de médecins cubains a été porté à plus de 1.000. Ces derniers travaillent dans des conditions difficiles et ce 24 heures sur 24. Ils ont besoin de moyens pour aider les haïtiens. Si vous voulez aider concrètement les victimes du tremblement de terre vous pouvez aider ces médecins dans leur mission en leur offrant le matériel qui manque cruellement ou qui s'épuise très rapidement.

Nous vous invitons à verser votre participation au compte **523-0801177-32** des "Amis de Cuba" avec la mention: "Médecins Cubains pour Haïti". 100 % des sommes versées seront utilisées pour acquérir du matériel médical qui sera utilisé sur place.

Inhoud – Contenu

- 4 Camilo Cienfuegos
- 5 Cinq antiterroristes
- 7 Zorg voor moeder en kind
- 8 Instruments pour Cuba et autres nouvelles culturelles
- 9 Beschutte werkplaatsen
- 10 Het verhaal van een Cubaanse leerkracht
- 11 Coubre, 50 jaar geleden, y il a 50 ans
- 12 Dissidents sur la toile
- 13 Haïti – Cuba
- 15 Elam
- 16 Calle 23
- 17 De economische situatie
- 18 Cyberdissidenten
- 19 Leer es crecer
- 21 Annonces
- 22 De Vijf

Redactie – Rédaction

Hoofdredacteur/Rédacteur en chef > Paul Evrard
016/26.15.52 – revistacubabelgica@gmail.com

Redactie/rédaction > Mark Lamotte, Anne Delstanche, Freddy Tack, Alexandra Dirckx.

Eindredactie/rédaction finale > Sylvie Vanhoegaerden
Medewerkers/collaborateurs > S. Sergeant, Y. Ooms, Y. Blicck, S. Lamrani, D. Bleitrach, R. Gott, J.G. Allard, T. Janssen, C. Van Dijck, M. Mustelier, F. Argota, L. Stadler

Lay-out/mise en page > S. en A. Vanhoegaerden
Druk/impression > drukkerij A. Beullens – Holsbeek

Zijn naam is CAMILO Cienfuegos

Cuba is gul bij het herdenken van zijn vaderlandse helden (Héroes de la Patria). Che en Martí spannen de kroon natuurlijk maar ook Maceo, Cespedes, Haydée, País, Celia, Vilma, Almeida en zovele anderen.

Allemaal hebben ze op één of andere manier een rol gespeeld in de uiteindelijke ontvoogding van Cuba.

We schrijven, 6 februari 1932, San Miguel del Padron (buitenwijk van Havana). In het gezin van Spaanse immigranten wordt een jongetje geboren. Camilo is levendig, speelziek en creatief ...

Hij wil naar de kunstacademie maar om economische redenen moet hij gaan werken. Zeer gefrustreerd zoekt hij een uitlaatklep in de sport.

Zijn zucht naar rechtvaardigheid maakt van hem eind jaren veertig een actieve opposant van het corrupte regime. Van april 1953 tot zijn uitwijzing in december 1955 was hij zelfs politiek actief in de V.S.

Op 28 januari 1956 wordt hij door de politie gewond tijdens een herdenking voor J. Martí. In maart gaat hij dan maar terug naar de V.S. om snel daarna Fidel en zijn kompanen te vervoegen in Mexico.

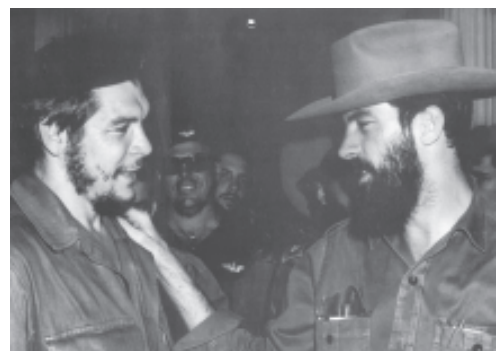
Camilo werd 1 van de 82 op de GRANMA.

In 1957 wordt hij adjunct van "Comandante Che". 21 augustus 1958 vertrekt hij als "Comandante" van 92 revolutionairen richting Holguín en daarna westwaarts terwijl Che met zijn colonne langs de zuidkust ook richting provincie Las Villas trekt. Zij ontmoeten mekaar 1 januari 1959 in Santa Clara na de overwinning. Terwijl Che reeds naar Havana trok, wacht Camilo op Fidel om samen op 8 januari triomfantelijk de hoofdstad binnen te trekken. Camilo, eerst stafchef van het leger, hield zich vooral bezig met de landbouwhervorming.

Op 21 oktober 1959 ontmaskert hij een samenzwering in Camagüey en op 26 oktober gaf hij zijn laatste volkstoespraak in Havana. Terug in Camagüey wil hij op 28 oktober terugvliegen naar Havana maar komt in een hevige storm terecht en verdwijnt in zee. Hij is nooit teruggevonden.

Fidel zei ooit : "... hopelijk, maar ik denk van wel, zijn er bij de Cubanen veel Camilo's ..." (op tv - 12 november 1959). Che gaf zijn eerste zoon dan ook de naam Camilo. Daarom werd hem eind vorig jaar, 50 jaar na zijn overlijden, een plaats gegund op de Plaza de la Revolución. (zie cover). Op een ander gebouw een gelijkaardige beeltenis als de bekende van Che.

(P.E.)

Où en sont les cinq héros antiterroristes cubains en fin 2009 ?

Deux messages pour comprendre rapidement

1. Extrait du site Web du Monde Diplomatique : **De l'injustice à... l'injustice pour les cinq Cubains de Miami**

Incarcérés depuis 1998, les cinq Cubains Fernando González, Antonio Guerrero, Gerardo Hernández, René González et Ramón Labañino ont été condamnés en décembre 2001, lors d'un procès inique tenu à Miami, à des peines exorbitantes pour avoir "conspiré" en vue d'espionner les États-Unis. En réalité, ils n'avaient fait qu'infiltrer les groupes anticastristes radicaux qui, depuis la Floride, multiplient attaques armées et attentats contre Cuba.

Le 4 juin 2008, tout en ratifiant leur "culpabilité", la cour d'appel d'Atlanta constatait qu'aucun délit "contre la sécurité nationale des États-Unis" n'avait été commis et estimait les peines infligées à trois d'entre eux disproportionnées. Elle ordonna donc qu'ils soient rejugés. Ils l'ont été, toujours à Miami, par la même magistrate qu'en 2001, Mme Joan Lenard.

Reconnaissant de facto l'injustice flagrante qu'elle avait commise lors du premier procès, et au vu de l'indignation internationale qui s'exprime autour du cas des "cinq", elle n'a eu d'autre solution que de réduire les sentences.

Le 13 octobre 2009, Antonio Guerrero, qui purgeait une condamnation à perpétuité plus dix ans, a vu son châtiment ramené à vingt et un ans plus dix mois de prison.

Le 8 décembre, Ramón Labañino (perpétuité plus dix-huit ans) s'est vu sanctionner de trente ans d'incarcération.

Fernando González a, quant à lui, été condamné à dix-sept ans plus neuf mois (contre dix-neuf ans initialement).

Ces réductions de peine, pour positives qu'elles soient, ne mettent nullement un terme à l'injustice dont sont victimes les "cinq", qui continuent à clamer leur innocence. Par ailleurs, René González (quinze ans d'emprisonnement) et Gerardo Hernández (deux peines de perpétuité plus quinze ans) n'ont pas bénéficié d'un nouveau jugement.

René

Gerardo

Tandis que se déroulaient les audiences, entre le 13 octobre et le 8 décembre, le Secret Service (chargé de la sécurité du chef de l'Etat américain) a lancé une enquête sur une station de radio de Miami, Radio Mambi (WAQ1-710 AM). Le 19 novembre, durant l'émission "A chaud", animée entre 9 heures et 10 heures du matin par Armando Pérez Roura (directeur de la station), Ninoska Pérez Castellón et Enrique Encinosa, un auditeur a, en direct, par le biais d'un appel téléphonique, affirmé que le président Barack Obama devait être éliminé "d'une balle dans la tête". Ce n'est pas la première fois que, sur cette antenne, des interventions "non filtrées" s'en prennent avec virulence au chef de l'Etat américain. MM. Pérez Roura et Encinosa, ainsi que Mme Pérez Castellón sont liés aux groupes les plus extrémistes de l'exil anticastriste - Conseil pour la liberté de Cuba (CLC), Unité Cuba, Front de libération nationale de Cuba (FLNC) - que les Cinq étaient précisément chargés d'infiltrer.

Maurice Lemoine, Vendredi 11 décembre 2009

2. Sur le site www.antiterroristas.cu, un message des trois héros qui ont été rejugés :

Chers frères et sœurs de Cuba et du monde :

Nous avons déjà purgé plus de 11 ans de prison sans que justice n'ait été faite dans aucune des instances du système judiciaire étasunien.

Trois d'entre nous avons été transférés à Miami pour recevoir de nouvelles sentences, en vertu d'un ordre du Onzième Circuit de la Cour d'Appel d'Atlanta qui a déterminé que nos sentences avaient été imposées de façon erronée.

Notre frère Gerardo Hernandez, qui purge deux perpétuités plus 15 ans de prison a été arbitrairement exclu de ce processus de nouvelles sentences. Sa situation reste la principale injustice dans notre affaire. Le Gouvernement des États-Unis connaît la fausseté des accusations portées contre lui et le caractère injuste de sa condamnation.

Celui-ci a été un procès complexe dont chaque détail a fait l'objet d'une analyse minutieuse à laquelle nous avons participé aux côtés de nos avocats. Nous n'avons pas cédé d'un pouce dans nos principes, notre dignité et notre honneur et nous avons toujours défendu notre innocence et la dignité de notre Patrie.

Comme lors de notre arrestation et en d'autres occasions durant ces longues années, nous avons reçu, de la part du gouvernement des États-Unis, plusieurs propositions de collaboration en échange de sentences plus souples. Nous avons une fois de plus rejeté ces propositions. C'est quelque chose que nous n'accepterons jamais en aucune circonstance.

Les résultats de ces audiences de nouvelle sentence sont le fruit du travail de l'équipe juridique et de la solidarité indestructible de vous tous.

Signalons un fait significatif : le gouvernement des États-Unis a été obligé de reconnaître, pour la première fois en 11 ans, que nous n'avons porté aucune atteinte à sa sécurité nationale.

Pour la première fois aussi, le procureur a reconnu publiquement l'existence d'un puissant mouvement international d'appui à notre libération immédiate qui ternit l'image du système judiciaire des États-Unis aux yeux de la communauté internationale.

Le caractère absolument politique de cette affaire est confirmé une fois de plus.

On nous punit, nous Cinq, pour des accusations qui n'ont jamais été prouvées. Bien que trois sentences aient été partiellement réduites, l'injustice se maintient contre nous tous.

Les terroristes cubano-étasuniens continuent à bénéficier d'une impunité totale. Nous le réitérons : nous, les Cinq, nous sommes innocents!

Nous sommes profondément émus et reconnaissants en raison de la solidarité permanente qu'on nous apporte et qui est tellement décisive dans cette longue bataille pour la justice. Nous lutterons à vos côtés jusqu'à la victoire finale qui ne sera remportée que lorsque le retour des Cinq à la Patrie sera obtenu.

Antonio Guerrero Rodríguez
Fernando González Llorca
Ramón Labañino Salazar
Miami, le 8 décembre 2009

Nous le réitérons : nous, les Cinq, nous sommes innocents !

3. Un bref commentaire : un système judiciaire n'est pas l'autre

Dans "la plus grande démocratie du monde" (les États-Unis), un juge corrige son jugement sur ordre de l'autorité supérieure, en cinq jours, sans grande bataille d'audience et de procédure. Il en fallu onze pour déterminer son erreur, il juge de nouveau tout seul. Son jugement était injuste et biaisé il y a trois ans et il a fallu une campagne internationale ? C'est pas grave, je corrige un peu l'erreur pour faire plus joli dans l'injustice, plus "sexy" (comme disait Tony BLAIR en envahissant l'Irak). Mais en l'absence de pression, la justice reste très arbitraire. En contrepartie, l'accusé a des droits : le fraudeur Maddoff a plaidé coupable et subi une sanction moyenne, mais on ne fait pas d'enquête du tout dans ses dossiers !

En France, la politique commande aussi au Procureur, qui attaque les petits comme les grands (Villepin) en fonction de l'opportunité politique : il n'est pas indépendant. Le juge final est plus indépendant, il est plus libre de pressions et peut innocenter par exemple total pour l'explosion meurtrière de Toulouse. L'arbitraire existe encore, mais il est plus détaché de la politique. L'origine sociale du juge aura de l'importance. Et la pression des institutions et des médias est forte. Et notons qu'on prévoit la suppression du juge d'instruction, aussi indépendant (trop selon Sarkozy).

En Belgique, le procureur est indépendant, comme le juge et le juge d'instruction. Mais on constate les influences politiques révélées par l'affaire Fortis : chaque juge a besoin de relais dans les partis, une influence compense l'autre. Mais au total, il y a une influence politique et une origine sociale qui ont un grand rôle : le juge pense au gouvernement, il pense aussi aux petits et grands actionnaires. Qui pense aux chômeurs et exploités, qui respecte les principes d'une justice humaine ? Cela dépendra de l'humeur du juge !

À Cuba, la justice est très rapide, laissant apparemment peu de temps à la défense (mais c'est souvent le cas partout, en temps de guerre ou menace de guerre). La pression de l'autorité cubaine et celle de l'opinion sont intenses, mais en faisant clairement appel à des principes. On peut donc discuter des pratiques de la justice cubaine. Mais les expériences des trois autres pays montrent bien que personne ne peut donner des leçons impératives à Cuba !

Par contre, il est bien temps de donner des leçons aux États-Unis et aux juges que l'origine de classe influence excessivement.

Gilbert

De zorg voor moeder en kind : de oogappel van de Cubaanse revolutie

Miriam Zito 23/12/2009

Het kindersterftecijfer in Cuba, dat in het begin van het jaar 4,8 per duizend bedroeg, was het laagste ooit in haar geschiedenis. Dit is absoluut geen toeval, maar het gevolg van de gevoerde politiek die de zorg voor moeder en kind tot oogappel van de Cubaanse Revolutie maakt.

Net zoals andere door de Cubaanse staat gecentraliseerde programma's, is dit resultaat te wijten aan het prioritair stellen van de gezondheidszorg voor risicogroepen, meer bepaald voor moeder en kind.

De strategie is opgezet om de zorg rond voortplanting voor vrouwen of echtparen te verbeteren, om ziektes te verminderen die gelieerd zijn met zwangerschap, een laag geboortegewicht, perinatale aandoeningen, acute longinfecties, ongevallen en borstvoeding en om baarmoederhalskanker vroegtijdig op te sporen.

Vóór 1959 zag het er heel anders uit : het kindersterftecijfer bedroeg toen 60 per duizend en er was een gebrek aan gespecialiseerde zorg en voldoende uitgeruste centra. In de jaren '60 gingen de plattelandsdokters systematisch samenwerken met de ervaren vroedvrouwen.

De ommekeer liet niet lang op zich wachten en vanaf 1962 waren er in alle steden en dorpen zogenaamde moederhuizen die gespecialiseerd waren in de opvolging van zwangere vrouwen. Een echte verbetering van de zorg rond moeder en kind waren de overal aanwezige centra die

de zwangerschapsproblematiek van aanstaande moeders opvolgden. Ze gaven specifieke behandelingen om complicaties te vermijden die het leven van moeder en kind in gevaar brachten.

Vandaag staat Cuba in Latijns-Amerika en in een groot deel van de wereld op de eerste plaats op gebied van laag sterftecijfer van kinderen jonger dan één jaar en jonger dan vijf jaar.

Elke vrouw krijgt tijdens haar zwangerschap niet minder dan 17 gratis consulten en 30 verschillende onderzoeken om ziektes of aangeboren afwijkingen te voorkomen. Elk kind wordt niet alleen gevaccineerd tegen 13 in Cuba uitgeroeide ziektes, maar wordt ook getest om zes andere ziektes te detecteren, een recht dat men in geen enkel van de meest ontwikkelde landen ter wereld heeft.

De levensverwachting bedraagt gemiddeld 76,8 jaar en men schat dat ze binnen vijf jaar naar 80 zal gaan.

Het is niet te verwonderen dat José Juan Ortiz Bru, de vertegenwoordiger van UNICEF in Cuba, openlijk zijn bewondering en respect voor de gezondheidspolitiek van de Cubaanse regering uitte, vooral inzake kindbescherming, overeenkomstig de akkoorden van de Conventie over de Kinderrechten, goedgekeurd in 1989 : "De situatie van de kinderen is een afspiegeling van het beleid van regeringen en sinds 1959 geeft de Cubaanse regering duidelijk prioriteit aan deze rechten, ondanks de schaarste aan economische middelen.

"In Cuba is het onderwijs al vele jaren algemeen verspreid en heeft men één van de laagste kindersterftecijfers ter wereld. Er is absolute gelijkheid tussen de seksen en bovendien gegarandeerde gezondheidszorg voor iedereen en in het bijzonder voor alle kinderen," zegt hij.

Verre van kinderen uit te sluiten, hetgeen in bijna alle landen gebeurt en waar het kindersterftecijfer soms tot 200 per duizend bedraagt en ondervoeding, honger, armoede en marginaliteit heersen, stelt Cuba haar eigen beleid als voorbeeld van een gezondheidssysteem met preventieve zorg voor moeder en kind.

De verwezenlijkingen van de Cubaanse openbare gezondheidsdienst in de 50-jarige Revolutie zijn niet zomaar uit de lucht komen vallen, maar zijn te wijten aan verschillende factoren zoals de vastberaden politiek van de revolutionaire regering, de toegang tot gratis gezondheidszorg, de toenemende opleiding van mensen en de ontwikkeling van technisch-wetenschappelijke doorbraken die efficiënt bleken om ziektes te voorkomen en om kindersterfte te beperken, alsook de sociale mobilisatie voor preventieve gezondheidszorg.

(Vert. Y. Ooms)

Nouvelles culturelles de l'île :

La "Casa de las Américas" vient de célébrer son 51 concours littéraire

- L'Historien et philosophe Cubain, Sergio Guerra Vilaboy a gagné le prix extraordinaire "Casa de las Américas" pour son œuvre : "Le Bicentenaire de l'émancipation hispano-américaine.
- Le livre primé "Jugar con fuego, guerra social y utopía en la independencia de América Latina" est une étude comparative des aspects sociaux de la libération latino-américaine du colonialisme espagnol de la révolution haïtienne à la Bataille de Avacucho en 1810.
- En poésie, c'est l'argentin Bruno di Benedetto qui remporte le prix avec "Crónicas de muertes dudosas" une œuvre pleine de lyrisme, de recherche, écrite avec un profond sens de l'humour.
- Pour les œuvres de théâtre la lauréate est Jorgelina Cerritos du Salvador avec "Al otro lado del mar" une profonde réflexion sur la condition humaine.
- La littérature brésilienne se distingue avec l'œuvre de Nélida Piñon "Aprendiz de Homero".

Le jury qui était composé de spécialistes venant du monde entier ont analysé un total de 436 œuvres venant de 22 pays.

L'ALBA culturelle lance un projet de récupération de la mémoire historique

Les journées de l'Intégration des archives historiques des pays de l'ALBA ont été inaugurées ce 1er février afin d'avancer vers l'intégration et la construction de la mémoire historique des peuples d'Amérique. La Bolivie, l'Equateur, le Nicaragua, le Paraguay, participeront à la construction d'une base de données comportant d'importants documents inédits.

Le galeriste américain Gilbert Brownstone résident en France offre 120 œuvres au Musée des Beaux-Arts de Cuba

Des œuvres de Pablo Picasso, Joan Miró, Andy Warhol, Marcel Duchamp, André Masson, Roy Lichstestein, Edouard Villard, Georges Rouault, Camille Pissaro ont été offertes au Musée des Beaux-Arts de Cuba.

Gilbert Brownstone a expliqué son geste en déclarant qu'il ne connaissait pas d'autre pays qui avait fait tant d'effort pour développer la culture de son peuple comme Cuba.

La culture présente dans les montagnes de Cuba

Le Théâtrale Guantánamo-Baracoa, Prix National de la Culture Communautaire 1999, parcourra pour la 20ème fois les montagnes de l'est de Cuba afin de faire participer les habitants des zones reculées à l'art de la scène.

Un hommage à José Martí qui lors du Manifeste de Montecristi, signé en mars 1892, a critiqué la concentration de la culture dans les villes.

Fondé un 1990, le mouvement regroupe les troupes locales Guiñol, Teatro Campanario et Proyecto Río, et attire des groupes d'autres régions du pays et de l'étranger.

Ils vont traverser 400km de zones de montagnes. Nipe-Sagua-Baracoa et offrir 200 représentations dans 150 localités isolées.

Cette année, outre les groupes de théâtre venants des différentes régions de Cuba, participeront aussi les troupes colombienne Luz de Luna et Nuestra Gente.

A. Delstanche

"Instruments pour Cuba : suite et pas fin !"

Souvenez-vous, voir les Cuba Sí 164 et 165, 250 pièces (instruments de musique et matériel) ont été envoyés par container le 25 septembre à La Havane où ils ont été réceptionnés par l'ICM (Institut Cubain de la Musique). Le 9 novembre, Marka et moi-même sommes allés sur place à l'invitation de l'ICM, pour nous assurer de la bonne réception des dons. Nous en avons profité pour emmener du matériel et des instruments complémentaires.

C'est le 11 novembre dans le cadre d'une soirée faisant partie du programme de la Semana Belga de La Havane (une série d'événements culturels consacrés à la Belgique), que les instruments ont été remis officiellement à Belkys de la Paz Portal, Directrice de l'Ecole Nationale de Musique, en présence de son excellence l'ambassadeur de Belgique à Cuba, Monsieur Koenraad Adam. Au cours de cette soirée, le film belge Señor Marka a été présenté pour la première fois à Cuba et Marka a fait un mini concert avec le groupe cubain Ireme.

Le lendemain nous avons visité l'école qui est localisée sur un site verdoyant exceptionnel puisqu'elle a été construite sur un ancien terrain de golf qui avait fait les beaux jours des classes aisées avant la révolution.

Nous avons été reçus avec beaucoup d'honneur et d'émotion, non seulement par la direction mais aussi par les élèves qui ont joué pour nous quelques grands classiques de la musique cubaine. On a pu constater que les instruments ont été mis à dis-

position des élèves. Ceux-ci ont entre 12 et 18 ans et sont très motivés et très talentueux. Beaucoup n'ont pas d'instrument personnel (en bon état) et dépendent donc des instruments prêtés par l'école. Certains, comme par exemple ceux venant de la province de Pinar del Rio ont été victimes des cyclones ayant ravagé l'île en 2008. En tant qu'internes, ils pourront maintenant disposer d'un instrument neuf pendant toute la durée de leurs études. Les cours qui y sont donnés les préparent aux divers métiers de la musique et ce dans les différents styles : classique / traditionnel / moderne. La plupart deviendront soit professeur, soit musicien professionnel. Pour cela il leur faudra suivre par après les cours de l'ISA, l'Institut Supérieur des Arts.

Pour conclure je dirais que cette action qui visait à aider les jeunes musiciens non professionnels est une réussite au vu de la grande émotion et des nombreux témoignages qu'elle a suscités. A ce titre Alejandro Guma de l'Institut Cubain de la Musique, nous prie de remercier une fois de plus toutes les personnes ou associations qui ont participé à ce geste de solidarité et d'amitié avec Cuba.

Forts de cette réussite, les organisateurs envisagent de relancer le projet en 2010 avec une possibilité de l'étendre aussi en Flandre.

Stéphane Sergeant
(février 2010)

A suivre donc ...

Beschutte werkplaatsen, volwaardige arbeiders

Al sinds 1975 maakt Cuba werk van de integratie van mensen met een handicap in de maatschappij en op de werkvloer. Rainiero en Oscar, beiden blind, waren er van in het prille begin bij.

Rainiero Hidalgo en Oscar Doimeadíos vormen een dynamisch duo. Samen leiden ze de beste beschutte werkplaats van het land. Rainiero is directeur en Oscar syndicale secretaris van deze werkplaats in Holguín, in het oosten van het eiland.

In Cuba zijn mensen met beperkingen sinds 1978 georganiseerd in vier verenigingen volgens het soort handicap: zicht, gehoor en spraak, motorische en ten slotte mentale beperkingen. "Onze eerste taak was het aanleren van brailletaal. Oscar was een heel goede leerling!"

zegt Rainiero, die in zijn provincie een trekkersrol speelde binnen de nieuwe organisatie.

"In 1979 startten we met het eerste bedrijfje dat 17 thuiswerkers telde. Tegen 1985 waren er in het hele land 10 goed georganiseerde bedrijven actief," zegt Rainiero. Het succes van deze initiatieven spoorde de overheid aan tot het oprichten van een beschutte werkplaats in elk van Cuba's 164 gemeenten. Deze werkplaatsen maken deel uit van de Provinciale Bedrijven van de Lichte Industrie (EPIL).

Volwaardige arbeiders

Vandaag zijn er 154 beschutte werkplaatsen, goed voor ongeveer 3.500 arbeidsplaatsen. Hiervan zijn er minstens 70% voorbehouden voor mensen met beperkingen. Van bij de start van de beschutte werkplaatsen genieten de arbeiders van dezelfde loonschalen en sociale voordelen als in de andere staatsbedrijven. "Er is absoluut geen verschil, we worden als volwaardige arbeiders beschouwd," onderstreept Oscar. Een interessant gegeven, als je bedenkt dat in België 20.000 werknemers in beschutte werkplaatsen pas tien jaar geleden op een waardig minimumloon konden rekenen. De overige sociale rechten (brugpensioen, eindejaarspremie, vergoeding bij economische werkloosheid, enz.) hebben ze in ons land pas deze eeuw bekomen.

In Cuba zijn de beschutte werkplaatsen in principe een eerste stap naar een job in een gewoon bedrijf. In de praktijk blijft de doorstroming echter laag omdat weinig bedrijven aangepast zijn aan de beperkingen van deze werknemers. Bovendien ondervinden mensen met beperkingen in deze bedrijven een zekere vorm van misprijzen vanwege hun collega's. "De doorstroming is

heel laag, 1 tot 2% per jaar. Hier werken ze in een veilige en vriendelijke omgeving. Vertrekken is moeilijk," zegt Oscar.

te vermijden," zegt Rainiero.

Kapotte machines

Maar niet alles is rozengeur en maneschijn. De werkplaatsen lijden mee onder de moeilijke economische situatie van het land. Het gebrek aan buitenlandse deviezen bemoeilijkt de aankoop van grondstoffen en half-afgewerkte producten in het buitenland. Ook het vervangen van ouderwetse en kapotte machines is een lijdensweg. "De regelmatige aanvoer van grondstoffen en het beschikken over goed werkende machines zijn een noodzaak om de productielijnen aan de gang te houden en technische werkloosheid

Venezuela en België

Het Provinciale Bedrijf van de Lichte Industrie in Holguín, dat 14 beschutte werkplaatsen beheert, blijft echter niet bij de pakken zitten. Met behulp van internationale samenwerkingsprojecten met Venezuela en België werkt ze aan de verhoging van het aantal arbeidsplaatsen, de vervanging van de machines om de productielijnen te diversifiëren en het verbeteren van de opleiding en werk-omstandigheden van de arbeiders. Fos zorgt voor een

startkapitaal in deviezen om grondstoffen aan te kopen en financiert opleidingen en de aankoop van nieuwe machines. De productie is nu meer op de deviezenmarkt gericht. De winst wordt in nieuwe machines en de verbetering van de uitrusting van de werkplaatsen geïnvesteerd. Elk jaar komen twee nieuwe werkplaatsen aan de beurt.

"Dit jaar zijn er 12 nieuwe arbeidsplaatsen en de onderbrekingen bleven heel beperkt. We hebben een nieuwe productielijn van papier-maché opgestart en de naaimachines zijn vernieuwd of hersteld", zegt Oscar, kennelijk heel tevreden. Maar er is

een vraag naar bijkomende steun voor de aankoop van een klein busje om het woon-werkverkeer van de arbeiders te verbeteren. Het openbaar vervoer in de provinciehoofdsteden van Cuba is nog steeds problematisch. Aangepast vervoer voor mensen met beperkingen is er bijna helemaal niet. We beloven bij de ambassades in Havana op zoek te gaan naar fondsen. "Bij je volgende bezoek verwachten we dat je niet per vliegtuig uit Havana overkomt maar in het busje!" lacht Rainiero.

Bron: Fosfor 4december 2009

Auteur : Yves Van Gijzel

Het verhaal van een Cubaanse rondtrekkende leerkracht

Altijd met de glimlach en met veel zin om les te geven snelt de Holguinese Odalis Peláez Campaña tot bij haar leerlingen, zowel in huiskamers als in ziekenzalen.

Héctor Carballo Hechavarría 15 december 2009

Je verdiepen in het leven van de Holguinese lerares Odalis Peláez Campaña is als het lezen van een liefdesgedicht. Je zou er een tv-serie van kunnen maken of inspiratie krijgen voor een fonkelende melodie.

“Dank u lerares Odalis, dat u ons zoveel leerde...” zou in de tekst kunnen staan en alle leerlingen die zij gedurende bijna 50 jaar heeft leren lezen, schrijven en denken, zouden het lied met veel plezier zingen.

“In 1961, toen ik nog maar 12 jaar was, begon ik al mee te werken aan de alfabetiseringscampagne. Ik herinner me dat mijn vader, Ignacio Peláez, er nog het meest van genoot. Zelf was hij een echte autodidact en hij hield van gedichten en muziek. In Holguín werd hij via de radio bekend als de “plattelandsdichter”, zegt de zestigjarige lerares.

“Ik leerde al spelend lesgeven : ik begon met mijn eigen vrienden uit de buurt, Julio César en Bernardo, die hier in Holguín nog nooit een klas vanbinnen gezien hadden.

Ik heb in bijna alle middelbare scholen van de gemeente gewerkt en in verschillende pre-universitaire scholen, waaronder het IPVC José Martí. Op straat kom ik naast mijn leerlingen ook advocaten, dokters, buschauffeurs, enz. tegen. Soms herkennen ze me nog, maar dat is niet het belangrijkste. Waar ik het meeste plezier in heb, is dat ik hen iets heb kunnen leren,” zegt ze.

Net zoals haar collega's trekt ze door het land om leerlingen klaar te stomen voor de universiteit. Met haar eeuwige glimlach en haar zin om te les te geven, blijkbaar voortvloeiend uit een magische energie, gaat deze oma zowel in huiskamers als in ziekenzalen tot bij haar leerlingen. Yailén Cid, Manuel Losada, Gabriel Escutoris en Armando Feria, haar huidige leerlingen, konden zoals veel andere jongeren plotseling niet meer naar school gaan.

Meestal belet een ernstige fysieke handicap hen om zich te verplaatsen. Door een besluit van het Ministerie van Onderwijs, genomen in samenspraak met de verenigingen voor gehandicapten, hebben ze recht op individueel onderwijs.

Het positieve effect voor hen en hun familieleden is dat ze zich niet gewonnen geven aan de tegenslagen van het leven, en de lessen van Odalis zijn voedsel voor de geest.

Na het behalen van haar diploma besloot ze om in het bijzonder onderwijs te gaan werken, omdat een vriend die één van haar lessen bijwoonde haar zei : “jij hebt veel liefde te geven en zij hebben dit nodig”.

Eerst gaf ze les aan jongeren met gedragsproblemen en daarna werkte ze tien jaar in de school voor doven en spraakgestoorden Le Thi Ring, in de stad Holguín.

“Ik werkte het liefst met adolescenten, omdat ze veel-eisender zijn en je altijd met iets nieuws moet uitpakken, iets dat hen doet nadenken en hen raakt.

Desondanks voelde ik me in het begin niet goed. De toestand van mijn leerlingen trof me diep, hoezeer ik ook probeerde me erover te zetten. Ik heb het meegemaakt dat een leerling overleed : hij had een heel ernstige ziekte. Carlitos heeft me heel goede herinneringen nagelaten. Onze opdracht is lesgeven op de plaats waar ze zich het beste voelen. Nu kozen we voor het huis van Manolito, die gepassioneerd is door muziek. Het is voor iedereen het dichtste bij.

Welke methodes ik gebruik ? Een hart, geduld en tederheid. In mijn lessen wordt er niet over ziektes of pessimisme gesproken. Integendeel, er zijn zoveel goede kwaliteiten, er is zoveel talent en leergierigheid, het spoort me aan om te vliegen naar waar ze me nodig hebben”.

Dit is een werk van verschillende actoren, van het Centrum voor Diagnostiek en Oriëntatie (CDO), behorend bij Onderwijs, tot dokters, familieleden en leden van de plaatselijke massa-organisaties.

Maar het is niet altijd gemakkelijk. Een paar jaar geleden waren er onwetende ouders die hun kind beïnvloedden, zodat het niet meer wou studeren. “Een woord of een gebaar is soms al genoeg om vleugels te kortwieken”, zegt Odalis.

“Ik ben al twee keer met pensioen gegaan,” zegt ze terwijl haar leerlingen de oren spitsen. De eerste keer was toen ze tegenover de school verstrooid van een bus stapte en onder een vrachtwagen terecht kwam.

“Na mijn herstel vond de bevoegde commissie dat ik niet meer voor een klas kon staan, maar ik zei hen : bewijs dat maar voor een rechtbank”.

Toen ze voor de rechter stond, zei iemand : “dit is de slimste klas die ik ooit zag”. Dat oordeel beklonk de zaak.

De tweede keer was toen ze op haar 55ste met pensioen ging. “Maar toen ik drie weken thuis was, dacht ik dat ik gek zou worden. Het was niet omdat ik het geld nodig had, maar ik kon gewoon niet thuiszitten en dus ging ik weer werken,” zegt ze lachend.

Een andere anekdote gaat over haar veelvuldige bezoeken aan het IPUPEC Pedro Véliz, in de omgeving van San Andrés, waar haar leerlingen vandaan komen. Ze voelde zich een “leurder” omdat ze altijd registers of studiemateriaal meesleepte.

“Of ik nog dromen heb ? Opnieuw 20 jaar zijn, om me weer aan mijn leerlingen te wijden,” zegt de opgetutte en mooie lerares Odalis.

(vert. Yola Ooms)

50 jaar geleden : Il y a 50 ans :

4 maart 1960 : de "Coubre" ontploft in de haven van Havana

4 maart 1960. Een Frans schip, de "Coubre", ligt aan de kaai in de haven van Havana. Het schip vervoerde 76 ton lichte wapens (geweren, granaten) afkomstig uit België. Dergelijke leveringen waren op dat ogenblik essentieel voor de verdediging van de bedreigde jonge revolutie, vooral omdat de V.S. alles in het werk stelden om hun bongenoten te overtuigen geen wapens aan Cuba te leveren.

Om 3.15 uur in de namiddag, volop tijdens het lossen, ontploft de Coubre. Een half uur later, terwijl men de gewonden tracht te redden en men de vuurhaard bestrijdt, maakt een tweede ontploffing nieuwe slachtoffers. Het bilan is zeer zwaar : één-en-tachtig doden en meer dan tweehonderd gewonden.

De haveninstallaties zijn ernstig beschadigd en een tweede schip, geladen met munitie, moet onmiddellijk verplaatst worden.

Een ongeval is uitgesloten. De dokwerkers werden speciaal geselecteerd en zeer grondige inspecties werden uitgevoerd om te beletten dat iemand aan boord zou gaan met lucifers of een aansteker. Voor Cuba is het duidelijk een sabotagedaad. De Coubre was juist binnengevaren en het lossen begon op de middag met de kisten met munitie. De catastrofe brak los bij het lossen van de granaten. Belgische experts (door de leveranciers afgevaardigd) zullen besluiten dat niet de minste nalatigheid aan de oorsprong van de ontploffing lag. Hoogstwaarschijnlijk werd de sabotage uitgevoerd bij het laden, in Antwerpen.

De Noordamerikaanse overheid negeerde, uiteraard, elke verwikkeling in het gebeuren.

De volgende dag, bij de plechtigheden rond de begrafenis van de slachtoffers, klaagt Fidel de Verenigde Staten aan voor deze sabotage en kondigt een 48-uren rouw aan.

Tijdens deze toespraak van Fidel neemt een jonge fotograaf, een zekere Korda, foto's van de revolutionaire leiders aanwezig op het podium. Eén van deze opnames zal een ongeëvenaarde verspreiding kennen : deze van Ernesto Che Guevara.

4 mars 1960 : explosion du "Coubre" dans le port de La Havane

Le 4 mars 1960 un navire français, le Coubre, est amarré dans le port de La Havane. Il transportait 76 tonnes d'armes légères (fusils, grenades) provenant de Belgique. A cette époque de telles livraisons étaient vitales pour la défense de la jeune révolution assiégée, surtout que les Etats-Unis mettaient tout en œuvre pour convaincre leurs alliés de ne pas livrer d'armes à Cuba.

A trois heures quinze de l'après-midi, en plein déchargement, le Coubre explose.

Une demi-heure plus tard, alors qu'on évacue les blessés et qu'on combat l'incendie violent qui s'est déclaré, une deuxième explosion cause des victimes supplémentaires. Le bilan est dramatiquement lourd : quatre-vingt-un morts et plus de deux cent blessés.

Des dégâts considérables sont causés aux installations portuaires et un deuxième navire, chargé de munitions doit être déplacé en urgence.

L'accident est exclu.

Les dockers ont été spécialement triés sur le volet et des contrôles rigoureux ont été imposés afin que personne ne monte à bord avec des allumettes ou des briquets.

Pour Cuba il s'agit incontestablement

d'un acte de sabotage. Le Coubre venait d'accoster et le déchargement avait commencé à midi par les caisses de munitions. La catastrophe s'est produite lors du déchargement des grenades. Des experts belges (envoyés par le fournisseur) conclurent qu'aucune négligence n'est à l'origine de l'explosion. Plus que probablement le sabotage a été effectué à Anvers, lors du chargement. Les autorités nord-américaines nient, bien sûr, toute implication dans cette catastrophe.

Le lendemain, pendant les cérémonies de l'enterrement des victimes, Fidel accuse les Etats-Unis pour ce sabotage et proclame un deuil national de 48 heures.

Lors du discours de Fidel, un jeune photographe, un certain Korda, prend des photos des dirigeants révolutionnaires présents à la tribune. Une de ces photos connaîtra une renommée mondiale inégalée depuis lors : celle d'Ernesto Che Guevara.

Freddy Tack

Sources :

- Hugh Thomas, Cuba, The pursuit of freedom, New York, Harper & Row, 1971
- Jacques-François Bonaldi, L'Empire U.S. contre Cuba (2 volumes), Paris, L'Harmattan, 1988.

Dissidents sur la toile

(3e épisode)

P. Evrard

Débutons par un élément positif et ne donnons pas plus d'importance à Y.S. qu'elle n'en mérite. Les médias continuent à l'encenser mais le ballon se dégonfle un peu partout. Nous allons plutôt nous pencher sur la situation technique et politique d'internet à Cuba. Mais "la vaca" (la vache), comme on l'appelle couramment, s'est encore fait remarquer ces derniers mois. Sa célébrité artificielle (fabriquée par l'extrême droite) lui est montée à la tête. Et plus on la paye, plus elle débite des âneries.

D'abord ceci : la joint-venture Telecom Venezuela et Transbit de Cuba travaille d'arrache pied au placement du câble en fibre optique de 1.630 km qui reliera Camari (nord-ouest du Venezuela) à Siboney (sud-est de Cuba). D'ici 2011 Cuba disposera alors d'une capacité accrue 3.000 fois, et ce à la moitié du prix actuel par satellite. Et comme d'habitude il y a un volet social : des liaisons sont prévues vers la Jamaïque, Haïti et la République Dominicaine.

Mais attention, il y a de la concurrence. Pourquoi Obama a-t-il déclaré, il y a un an, vouloir offrir un meilleur accès aux infrastructures de télécommunication à Cuba ? En premier lieu pour profiter du gâteau, en second lieu pour introduire des informations destinées à déstabiliser le système par une méthode douce. A la mi-octobre la firme nord-américaine Telecuba Communications (?) annonce le placement d'un câble entre Key West et La Havane (90 km). Soudain, en violant le blocus, le Ministère des Finances de Washington autorise de faire des affaires avec Cuba. Le gouvernement de La Havane a immédiatement réagi en déclarant qu'il n'est pas question de l'un ou l'autre contrat.

Et la duplicité continue. Des serveurs comme Cisco, des moteurs de recherche comme Google, des bases de données comme Oracle, des logiciels anti-virus comme Panda, bloquent certains composants quand on surfe à partir de Cuba. Windows Live et Messenger sont également bloqués. Cerise sur le gâteau : dans le pays de la liberté la CIA engage des centaines d'espions pour contrôler les sites des mouvements sociaux et pour enregistrer et sélectionner tout ce qui paraît sur Facebook, Twitter et You Tube.

Mieux encore : la CIA a racheté la firme qui gère les serveurs de Twitter, You Tube et Amazon. Vous voilà prévenus !

Prétentieux comme je suis, je sais maintenant que quelque part aux Etats-Unis, un ordinateur dispose d'un inventaire complet de tous les livres sur Cuba et sur le Che que j'ai pu commander un jour. Moi, je l'ai oublié, mais qui sait, me le diront-ils si je le demande gentiment ?

Retour chez Madame Y. Sanchez :

Le 29 et le 30 octobre Y.S., déguisée en blonde touriste Allemande, apparaît à la première d'un spectacle musical de Silvio Rodriguez, "Malgré tout, ça bouge...", présenté par La Colmenita, le célèbre groupe de théâtre d'enfants. Puis elle apparaît lors d'un débat sur internet organisé par la revue philosophico-scientifique TEMAS. Dans les deux cas elle recherche la confrontation, fait tout un show, arrache sa perruque. Comme par hasard (!) la presse internationale était présente, dont un caméraman de TV-Martí (l'émetteur anti-castriste de Miami lancé par Reagan avec l'argent des contribuables). Le 6 novembre les médias publient : Y.S. est embarquée, frappée et blessée. Le 9 novembre elle déclare personnellement à la BBC avoir été interrogée durant 20 minutes et n'avoir été ni maltraitée, ni blessée.

A la mi-novembre paraît sur son blog une interview d'Obama, qui déclare vouloir entamer, sans conditions préalables, des conversations diplomatiques sur des sujets d'intérêt général (les migrations et le trafic postal). Son blog est publié quotidiennement dans 18 langues. Qui paye tout ça ? Il y a 14 millions de visiteurs par mois. Ceci exige une capacité dont même Cuba ne dispose pas. Et comment expliquer que lors d'une réunion de la Commission des Affaires Etrangères à Washington, le 20 novembre, elle intervient en vidéoconférence, pour plaider en faveur de l'autorisation de voyager à Cuba pour les nord américains "afin que les touristes puissent introduire dans leurs valises, en plus des bermudas et de la crème solaire, de la liberté et de la démocratie...".

Ce même 20 novembre, lors de la clôture de la Foire du Livre à La Havane, son mari Reinaldo perturbe la cérémonie en hurlant les mensonges du 6 novembre. Des jeunes le traitent de menteur et de traître, et la même police du 6 novembre doit le protéger et l'évacuer.

Ceci ne sont que quelques-unes de provocations quasi quotidiennes, lors desquelles personne n'a été ni arrêté, ni accusé, ni condamné. Et ils sont bien rémunérés par des organisations de l'ultra droite comme FAEZ (J.M. Aznar) ou des trusts médiatiques comme PRISA (El País, etc.). L'argent est versé sur un compte de Jozef Biechele (voir article précédant) à la Banco Bilbao Vizcaya (BBVA), dans une agence de Valencia.

'Sources : AP, Reuter, AFP, Le Monde, El País, Cubadebate, Der Spiegel, EFE, BBC, Miami Herald, New York Times).

(Trad. F. Tack)

Haïti et la coopération médicale cubaine

A. Delstanche

Depuis plus de 10 ans les médecins cubains sont bien connus de la population haïtienne. Ils sont près de 400 à travailler dans ce pays, non seulement dans la capitale Port-au-Prince, mais ils ont aussi ouvert des consultations dans les villages les plus reculés du pays.

Lorsque la terre a tremblé le 12 janvier dernier, ils étaient sur place et ont bien failli se retrouver sous les décombres eux aussi. Par chance seuls deux d'entre eux ont été légèrement blessés, mais l'hôpital a été détruit et ils se sont retrouvés sans local pour assister les milliers de blessés qui accouraient à leur poste dès les premières minutes qui ont succédé au désastre. C'est dans leurs propres logements qu'ils ont dû improviser rapidement deux hôpitaux de campagne. Dès le lendemain arrivaient de Cuba en renfort 60 médecins supplémentaires. Ils étaient les premiers au chevet des malades paniqués avec les jeunes médecins haïtiens formés à l'école latino américaine de médecine de La Havane et de Santa Clara d'où sortent chaque année des médecins fraîchement diplômés de toutes les nationalités.

Sergio, médecin originaire de Santiago de Cuba âgé de 28 ans vient de passer les pires moments de sa vie. C'est la première fois qu'il est en mission médicale à l'étranger. Lorsqu'on lui demande – "Qu'est-ce qui est le plus difficile" il répond sans une seule hésitation – "la souffrance des enfants et le fait de ne pas pouvoir donner des secours à tout le monde".

Une doctoresse à écourté ses vacances pour revenir au chevet des blessés qui ne cessent d'affluer vers les hôpitaux, tous veulent être pris en charge immédiatement. – "Je n'ai jamais rien vu de pareil, lorsque je suis arrivée j'ai eu peur mais je n'ai pas eu le temps de laisser s'installer cette peur. Je ne peux oublier le regard de cette petite fille d'à peine 2 ans qu'on nous a amené alors qu'on venait de la sortir des décombres, agonisante. Beaucoup de patients arrivent ainsi, mais quand ce sont des enfants c'est pire encore".

– "Ils sont désespérés, c'est normal après ce qu'ils ont vécu. Mais nous avons appris à rester calmes et à les traiter avec délicatesse même si nous sommes stressés. Tu ne peux pas aider les gens si tu es désespéré, tu fini par être inutile".

– "Vendredi dernier nous avons opéré 15 personnes, aujourd'hui nous en avons déjà opéré 17 et la journée n'est pas finie. C'est l'un après l'autre, sans répit. Les lésions sont très graves. Les jours passent et on n'arrête pas de travailler, mais nous ne pouvons pas sentir la fatigue, on voudrait tant pouvoir faire plus encore".

Les hôpitaux de campagne s'organisent, de nouveaux espaces sont définis, des pancartes délimitent les zones, on désinfecte le sol, on classe les malades pour faire entrer les plus atteints.

– "Le travail se fait en équipe, les collègues accourus du monde entier travaillent avec nous, la seule chose importante est de pouvoir sauver des vies". Le Docteur Cubain

Carlos Guillén, directeur du Centre explique que la coopération est parfaite. – "De nombreux médecins de tous les pays du monde sont arrivés à Haïti après le tremblement de terre, ils viennent nous trouver spontanément avant de prendre des décisions. Nous nous réunissons avec les représentants de toutes les nations et définissons quels sont nos besoins, quelles sont les priorités et nous partageons ce que nous avons".

– "Tout cela est d'une tristesse terrible, les blessures sont d'une extrême gravité. Il s'agit surtout de fractures, de traumatologie. Beaucoup de gens arrivent presque auto amputés, leurs membres presque arrachés, avec des brûlures incompatibles avec la vie".

Dans les premiers jours du mois de février 618 médecins cubains, 402 haïtiens et 8 médecins ressortissants des Etats-Unis et diplômés de l'Ecole Internationale de médecine de Cuba se trouvent en Haïti. Ils ont soigné 60.790 patients et réalisé 3.548 interventions chirurgicales. Le soir, les médecins et secouristes étrangers partent se réfugier à l'aéroport, on parle beaucoup d'insécurité, les médecins cubains, eux, restent sur place jour et nuit, ils ne craignent rien, ils font partie de la population qui les protège depuis longtemps; voici des années qu'ils soignent gratuitement les gens qui n'ont pas de quoi se payer un médecin. Un travail à long terme qui ne se terminera pas quelques semaines après le tremblement de terre. Quand les équipes de secours arrivées du monde entier rentreront chez elles, la population pourra continuer à compter sur eux comme dans un très grand nombre d'autres pays du monde.

Pourtant, si vous lisez la presse, si vous écoutez la radio, la TV, vous ne saurez rien de leur présence en Haïti, ni de l'énorme tâche qu'ils accomplissent avec un grand sentiment d'humanité. On vous parlera des équipes de secours américaines, françaises, canadiennes, peut-être même dominicaines, arrivées plus tard sur les lieux, et qui sans conteste font aussi un travail magnifique. Une loi du silence qui n'a rien de fortuit mais qui ne les empêchera pas de continuer à soigner sans relâche.

Les "Amis de Cuba" organisent une collecte de fonds pour fournir le matériel et les médicaments nécessaires aux médecins Cubains qui travaillent en Haïti. Nous ne sommes pas seuls, plusieurs associations de solidarité dans le monde ont pris la même initiative. Une façon différente et à long terme d'aider les haïtiens victimes du tremblement de terre et d'une situation catastrophique héritée du colonialisme de l'énorme dette réclamée par la France aux anciens esclaves pour avoir commis le délit impardonnable de refuser l'esclavage et d'exiger l'indépendance.

Vous pouvez verser vos dons sur le compte **523-0801177-32** des "Amis de Cuba" avec mention : "Médecins Cubains en Haïti".

Haïti en de medische samenwerking van de Cubanen

A. Delstanche

De 400 Cubaanse dokters die in Haïti aanwezig zijn, genieten een groot aanzien bij de Haïtiaanse bevolking. Al 10 jaar lang leveren ze er goed werk en dit niet enkel in de hoofdstad Port-au-Prince, maar ook in de meest onherbergzame gebieden hebben ze dokterspraktijken opgericht.

Toen op 12 januari de aarde beefde waren ze ter plaatse en het heeft niet veel gescheeld of ook zij bevonden zich onder het puin van de verschillende gebouwen. Gelukkig raakten slechts 2 van hen licht gewond,

maar het hospitaal waar ze werkzaam waren, werd helaas volledig vernietigd. Dat was de situatie waarin ze zich bevonden op het moment dat er een toestroom van honderden gewonden op gang kwam na de natuurramp. Om deze mensen toch op te vangen hebben ze hun eigen woningen ter beschikking gesteld. Ze richtten er twee veldhospitelen op en amper 24 u later kregen ze versterking van 60 extra dokters.

Sergio, een arts uit Santiago de Cuba van 28 jaar oud, heeft net de donkerste momenten van zijn leven beleefd. Het is meteen ook zijn eerste missie in het buitenland. Wanneer men hem vraagt : "Wat was het moeilijkste" antwoordt hij vastberaden : "het lijden van de kinderen en de wetenschap dat je geen hulp kan bieden aan iedereen".

Een andere arts heeft haar vakantie onderbroken om haar witte schort terug aan te trekken en gewonden te verzorgen die zich massaal aanmelden en dadelijk geholpen willen worden. "Nooit eerder heb ik zoiets gezien, toen ik aankwam werd ik door angst overvallen, maar gelukkig had ik geen tijd om hieraan toe te geven. Ik zal nooit de blik vergeten van een tweejarig meisje dat ze stervend binnenbrachten. Ze was net vanonder het puin gehaald. Veel patiënten komen in die toestand tot hier. Maar wanneer het kinderen zijn raakt dat de mens toch meer".

- "Ze zijn radeloos, wat normaal is wanneer je zoiets meegemaakt hebt. Wij hebben van onze kant geleerd om kalm te blijven en ze met toewijding te behandelen ook al staan we zelf voortdurend onder druk. Maar als je die gevoelens de overhand laat, kan je de mensen niet meer helpen, dan ben je zelf nutteloos".

- "Vorige vrijdag hebben we 15 personen geopereerd, vandaag hebben we er al 17 geopereerd en de dag is nog niet voorbij. Het is de een na de andere zonder stoppen. De verwondingen zijn ernstig. De dagen gaan voorbij en we stoppen niet met werken. We willen de vermoeidheid niet voelen. Liefst van al zouden we nog zoveel meer willen doen".

De veldhospitelen worden opgericht, nieuwe ruimten komen vrij, borden bakenen zones af, de grond wordt ontsmet, de patiënten worden opgedeeld volgens prioriteit. Het is teamwerk, het enige dat telt is levens redden. De Cubaanse arts Carlos Guillén, directeur van het centrum legt uit dat de samenwerking perfect is. Vele dokters van allerlei landen zijn aangekomen in Haïti na de aardbeving. Ze komen spontaan op ons af voor ze belangrijke beslissingen nemen. We zitten samen met de vertegenwoordigers van alle verschillende staten en leggen de noden vast, omschrijven prioriteiten en verdelen alles.

- "Dit alles is zo droevig. De verwondingen zijn zeer ernstig, het zijn vooral breuken. Veel mensen komen hier aan met ledematen die bijna geamputeerd zijn, bijna afgerukte ledematen of dodelijke brandwonden".

Een week na de verwoestende aardbeving werden er 13.418 mensen geholpen tijdens spreekuren en werden er 1.078 ingrepen gedaan waarvan 550 zware. Dit alles in de uiterst moeilijke omstandigheden waarin de Cubaanse dokters zich bevinden in de Haïtiaanse hoofdstad. Ze stonden ook 38 bevallingen bij.

's Avonds vertrekken de buitenlandse hulpverleners naar de luchthaven waar ze hun intrek nemen. De Cubaanse artsen daarentegen blijven ter plaatse. Dag en nacht staan ze paraat. Ze hebben geen angst. Ze maken dan ook al lang deel uit van de bevolking. Ze verzorgen al jaren kosteloos mensen die zich geen medische zorgen kunnen veroorloven. Een taak op lange termijn die niet stopt enkele weken na de aardbeving. Wanneer de teams van overal ter wereld terug huiswaarts keren, kan de bevolking nog steeds op hen rekenen. Net zoals in andere delen van de wereld trouwens.

Maar toch, wanneer u de pers ter handen neemt of naar de radio of tv luistert, kom je amper iets te weten over hun aanwezigheid in Haïti, laat staan van de taak die ze met hart en ziel vervullen. De Amerikaanse, Franse en Canadese teams worden geprezen. Soms komen ook de Dominicanen aan bod. Allen zijn ze veel later aangekomen. Wat niet wegneemt dat ze er fantastisch werk leveren. Een stilte die niets aan het toeval overlaat, maar die de Cubaanse artsen niet belet om met hart en ziel te blijven verder werken.

De "Vrienden van Cuba" willen hun steun meer dan graag betuigen aan deze vorm van onuitputtelijke solidariteit. We vragen al onze leden een bijdrage te leveren opdat er materiaal en medicijnen aangekocht kunnen worden die de artsen nodig hebben. Als solidariteitsorganisatie zijn we niet alleen, meerdere organisaties over de ganse wereld dragen op die manier hun steentje bij. Dit is een andere manier om de slachtoffers van de aardbeving en van een koloniaal verleden op langere termijn te steunen.

U kan storten op de rekening **523-0801177-32** van de "Vrienden van Cuba" met de melding : "Cubaanse Artsen in Haïti".

(Vert. A. Dirckx)

ELAM 1999 – 2009

La Escuela Latinoamericana de Medicina bestaat 10 jaar

Oktober 1998, orkaan Mitch verwoest bijna geheel Honduras. Op 3 november komt de eerste brigade Cubaanse dokters toe. Als deze terugkomt begin 1999, suggereert Fidel de idee om een iets permanentere karakter te geven aan zulke ondernemingen. Na enig onderzoek ontdekt hij een bijna ongebruikte marinebasis in Santa Fe ten westen van Havana. Hij spreekt Raúl Castro hierover aan en vraagt of de basis niet kan ontruimd worden om er een internationale medische faculteit op te starten. Raúl, Minister van Defensie, kan zich in het idee vinden en zegt over 6 maanden het domein ter beschikking te stellen. "Niks van" zegt Fidel, "dat moet op 1 maand kunnen!" En zo geschiedde, de ELAM was geboren (27.02.1999) en ontvangt zo elk jaar 1.500 studenten, vooral uit de derde wereld maar ook uit de V.S. Zij kunnen er gratis studeren op voorwaarde dat ze een contract tekenen stipulerende dat ze naar hun land terugkeren en zich zullen wijden aan de minstbedeelden.

Bij de eersten in 1999 waren 100 Hondurezen (waaronder de ons bekende Luther) die in 2005 afstudeerden. De bouw van het eerste hospitaal in Garifuna (armste deel van Honduras) werd opgestart in oktober 2005. Ondertussen hebben 1,5 miljoen arme Hondurezen gratis gezondheidszorg gekregen.

Sinds 2009 vormt ELAM ook verplegers en andere paramedici. Jaarlijks zijn er zo ongeveer 10.000 vreemde studenten geneeskunde aanwezig in Cuba die nog verspreid worden over de verschillende Universiteiten.

De oorspronkelijke solidariteitsidee is echter veel ouder want reeds in 1963 stuurde Cuba medische hulp naar Algerije. Fidel : "... meer dan medici, zullen ze jaloerse bewakers zijn van het meest waardevolle bij de mens; apostelen van de creatie van een humanere wereld ..."

P. Evrard

“Calle 23 : l’avenue du 7ème art à La Havane”

Tous ceux qui sont sous le charme de La Havane, connaissent la calle 23. La grande artère qui descend du cimetière Christophe Colomb jusqu’au Malecon, le boulevard qui longe l’océan, en traversant le quartier Vedado où trônent quelques uns des hôtels mythiques comme le Habana Libre et le Nacional.

Hotel Nacional

En revanche saviez vous que cette belle avenue possède également cinq salles de cinéma : la Rampa, le Riviera, le Yara, qui est le plus grand avec ses 1.500 places, le Chaplin, situé au rez de chaussée du siège de l’Icaic (Institut Cubain des Arts et Industries du Cinéma), et un peu plus haut le 23 Y 12 situé au croisement de ces 2 rues et qui est le plus petit des cinq avec 700 places. C’est là que Jorge Gonzalez Fromenta, l’un des responsables du Proyecto 23 nous accueille avec une gentillesse et un sourire typiquement cubain.

La Havane a toujours eu la chance de posséder beaucoup de salles de cinéma nous dit-il. Actuellement il y en a encore une cinquantaine. Contrairement à ce qui s’est passé à l’étranger, la plupart sont toujours en activité ce qui permet à tous les publics d’avoir accès assez facilement à la culture.

Celles que nous avons citées plus haut accueillent chaque année le prestigieux Festival du Nouveau Cinéma Latino Américain de La Havane où furent présentés en décembre 2008 les deux films retraçant l’épopée de Che Guevara avec Benicio del Toro. Le proyecto 23 date de 2002 et reunit toutes ces salles dans un même projet polyvalent et multiculturel. Objectif : permettre au plus grand nombre et à tous les publics d’avoir un maximum d’opportunités d’accéder à la culture. L’entrée coûte en moyenne 2 pesos cubains (quasi rien en euro). Cela permet aussi d’organiser et d’accueillir des festivals comme celui cité plus haut mais aussi le Festival des Nouveaux Réalisateurs (du 23 au 28 février 2010), des spectacles de théâtre ou de danse, des concerts, des conférences de presse ou d’autres activités culturelles car quelques galeries d’art y sont également associées. L’une des particularités est de pouvoir organiser et coordonner une programmation cohérente et diversifiée qui vise tant les cinéphiles classiques, que les seniors, les étudiants et les enfants pour lesquels des projections sont organisées le dimanche après-midi.

En plus d’une sélection dédiée aux productions cubaines il y a aussi une ouverture sur les autres cultures et des films français, américains, russes, turcs et même belges ont déjà été projetés ici. La preuve, demain, la Semana de la Cultura Belga de La Havane (une semaine d’événements consacrés à la Belgique et co-organisés par l’Officina del Historiador de la ville et notre ambassade à La Havane) s’ouvrira au Cine Chaplin avec la projection du film “Formidable” et le lendemain on projetera le documentaire belge “Señor Marka” ici dans cette salle.

Une ouverture culturelle qu’on aimerait retrouver dans nos salles de cinéma belges.

Jorge D. Gonzalez Fromenta (Proyecto 23),
Alejandro Guma (ICM), Marka

La Havane novembre 2009
Stéphane Sergeant

Le meilleur Jazz club
de la Havane

In Cuba is zelfs de crisis anders ...

(geactualiseerd artikel verschenen in tijdschrift van Vrede vzw in okt 2009)

Paul Evrard

De economische situatie in Cuba schetsen kan slechts een momentopname zijn. Allen die reeds 50 jaar roepen om verandering (change ?) en overgang (transición ?) vergeten bewust dat Cuba al die tijd alleen maar van de ene omwenteling naar de andere rectificatie evolueert.

In de jaren tachtig waren er maar twee Latijns-Amerikaanse landen met een economische groei : Colombia en Cuba. Het eerste door de drugstrafiek naar de V.S. met als gevolg de hoogste moordcijfers en het meest onveiligste land ter wereld. (1)

(Voor Cuba is het omgekeerd : geen drugs, laagste moordcijfers en veiligste land ter wereld).

Cuba kon groeien door het zorgvuldig beheer van zijn handel met de COMECON-landen (voormalig socialistisch blok in Oost-Europa). (2)

De ineensdorting (1989-1991) van deze groep landen sleept Cuba mee in de afgrond (daling Cubaans BNP met 35%

tussen 1989 en 1993). Vanaf 1995 is het tij gekeerd dankzij een reeks drastische maar efficiënte maatregelen die een ongekende heropleving genereren. Westerse - zeg kapitalistische - economie begripen hier niets van. (3)

De laatste twintig jaar werden dan ook "Speciale Periode in vreedstijd" genoemd. De jaren 2003-2007 kenden een uitzonderlijke jaarlijkse economische groei van 8 tot 12%. Alleen China deed beter. En zeggen dat Cuba een arm land is, een derdewereldnatie die al 48 jaar gebukt gaat onder een meedogenloze blokkade vanwege de V.S.

Klap op de vuurpijl waren de orkanen in september 2008 die voor 10 miljard dollar schade aanrichtten.

Dit is 20% van het BNP plus schade aan of vernietiging van 1 op de 7 woningen. Ook de boeren zagen de toch al zwakke landbouw lijden onder een vernieling van 50% van de gewassen. En Cuba importeerde al 80% (in 2010 zal dat 60% worden) van zijn voedsel zodat het logisch is dat er een grote landbouwhervorming in de steigers werd gezet. Het ter beschikking stellen van braakgrond, bebossing, faciliteiten, kredieten en andere stimuli voor productieverhoging, enz... De regering koopt nog het gros van de oogst (aan hogere prijzen ondertussen) maar de rest van de markt is vrij, zij het met strenge prijscontroles.

Met enige vertraging ondervond ook Cuba de gevolgen van de wereldcrisis. Het aantal toeristen blijft toenemen maar ze spenderen minder. De prijs van nikkel (voornaamste exportproduct) op de wereldmarkt daalde van 50.000 \$ per ton tot 8.000 \$ en staat nu op 15.000 \$. Andere exportproducten vinden moeilijker een afzet en/of dalen in prijs (tabak, rum, farmaceutica, ...). We weten wat er nu bij ons gebeurt in zulke omstandigheden : snoeien in de sociale-, gezondheids- en onderwijssector. In Cuba niets daarvan, integendeel. Wel wordt er gerationaliseerd, de productie moet omhoog (een actieplan van de vakbond!), de discipline moet verbeterd (we kennen de Cubaanse non-chalence) en de strijd tegen corruptie zit nu in zijn hoogste versnelling. Deze tekortkomingen zijn vooral het gevolg van de jarenlange ontberingen en het dagelijks gevecht om rond te komen.

Daarom heeft het parlement een nieuw controle-organ in het leven geroepen onder leiding van de volksvertegenwoordigster Gladys Bejerano (CONTROLADORA GENERAL de la REPUBLICA).

Van hoog tot laag worden alle ondernemingen en diensten aan audits onderworpen en er worden drastische sancties vooropgesteld.

Evenmin wordt er geraakt aan de inspanningen op het vlak van de Internationale Solidariteit. Steeds meer Cubaanse medici, paramedici en pedagogen zetten hun werk verder in landen die er nog slechter aan toe zijn. Niet te verwonderen dat Cuba in de UNO steeds meer steun krijgt (op 3 naties na eisen alle landen van de wereld de opheffing van de US-blokkade - de stemming in de Algemene Vergadering was op 28 oktober).

De verwachte groei met 6% bleef uiteraard uit en zakte begin 2009 zelfs tot 0,8% om eind 2009 toch 1,4% te halen. Bovendien is de werkloosheid te verwaarlozen.

Er is een hele batterij maatregelen uitgewerkt waarvan er enkele in het oog springen, vooral bij de internationale media. Krantenkoppen schitteren bijvoorbeeld met : "Geen gratis maaltijden meer" en veel uitleg krijg je niet. In feite gaat het om een experiment. Zowat 3,5 miljoen werknemers krijgen

gratis een middagmaal in de bedrijfskantines. Dat kost 300 miljoen EURO per jaar. Er wordt nu in 4 ministeries een experiment uitgevoerd : kantines dicht maar elke aanwezige krijgt 15 pesos per dag, dat is normaal 300 pesos per maand, en een gemiddeld loon is 400 pesos.

Reken maar uit wat de staat bespaart en wat de arbeider wint (WIN-WIN in kapitalistische termen).

Ik hoor U al mompelen, dit is het einde van het socialisme. Dan onderschat U de Cubaan en zijn Revolutie, zijn dynamiek, zijn strijdbaarheid, weerstand en overtuiging.

Er werden al hardere noten gekraakt. Het gaat nu even weer wat minder maar ze zijn taai onze eilanders en zeer inventief bovenal.

En alhoewel men de 'libreta', boekje voor voedselgarantie en het dubbele muntsysteem (peso en CUC) wil afschaffen, is het dankzij het bestaan hiervan dat er geen honger of schrijnende armoede is in Cuba. Tussen november 2009 en januari 2010 waren we zelf getuige van het feit dat de winkels en markten meer dan goed bevoorrad zijn.

Als je al 50 jaar weerstand biedt aan de grootste economische macht op 100 km van je voordeur dan kom je deze situatie ook wel te boven. Waarom anders zouden de Cubanen gelukkiger zijn dan de inwoners van de VSA.

Kijk maar naar de wetenschappelijke studie op WWW.HAPPYPLANETINDEX.ORG.

(1) Angus Maddison, The world Economy (Paris, OECD, 2003)

(2) Dominguez, Everleny, Barberia : Cuban Economy at the start of 21st Century (Harvard University, Press, 2004)

(3) Marc Vandepitte, De Gok van Fidel (Epo, 1998)

(4) andere bronnen : - Cepal (comisión Economica por A.L.)

- ONE = Oficina Nacional de Estadísticas (Cuba)

- CEEC (centro de Estudios de la Economía cubana)

- Banco Central de Cuba

- ALBA = Alternativa Bolivariana para las Americas

(tegenhanger van de vrijhandelsassociatie met de VSA)

- LASA = Latin America Studies Association

- FAO = UN. Food and Agriculture Organization

- Verslagen van de Cubaanse Parlementaire Commissie v economie

- The Cuban Economy, Ed. bij A.R.M. Ritter, University of Pittsburgh Press

- The Island that Dared, D. Murphy, Eland Press, London 2008

- That infernal Little Cuban Republic, Lars Schoultz, University of North Carolina Press, 2009.

Cyberdissidenten

(deel 4)

Paul Evrard

Of moeten we nu spreken over cyberterroristen ?

In Afghanistan denkt U, of in Cuba volgens sommigen. De waarheid overtreft steeds de fictie, het is in Washington. Niemand minder dan Donald Rumsfeld (ook hoofdaandeelhouder van het labo dat Tamiflu {antiviraal geneesmiddel voor de behandeling en preventie van de Mexicaanse griep} verpatst omdat er zagezegd een pandemie op ons af zou komen) sloeg onlangs tijdens een spreekbeurt alarm omdat de nadelen (voor hen) van het internet het beginnen te halen op de voordelen. In het kader van het anti-terrorisme (?) wordt er volgens hem misbruik gemaakt van de vrije meningsuiting. Het Pentagon heeft (14-2-2006) de GIFTF (Global Internet Freedom Task Force) opgericht met als coördinator Condoleezza Rice ! Het focust op "aspecten van buitenlandse politiek in de internetvrijheid" wat inhoudt : het gebruik van technologieën om websites met politieke inhoud te controleren en/of te censureren, dissidenten op te sporen en te vervolgen, alsook inspanningen om het beheer en de structuur van het internet aan te passen om aldus de vrije circulatie van informatie te beheersen ! Onlangs werden details toegevoegd en is er specifiek sprake van Iran, China en Cuba. Hun grote bezorgdheid is dat de alternatieve websites reeds 10% van het internet voor hun rekening nemen. Uitgerekend de V.S. blijven Cuba al 48 jaar blokkeren, weigeren aansluiting op het Net, en verantwoorden dit omdat in Cuba de vrije mening niet zou gerespecteerd worden en omdat de regering de toegang tot WWW. zou verbieden.

(bron: US State department, www.stategov)

Een ander voorbeeld:

SourceForge.net software-aanbod van o.a. Java, Launchpad, Twitter, enz...) blokkeert alle IP-adressen van landen die op de zwarte lijst van het State Department staan, waaronder Cuba. Ook bedrijven die handel drijven met Cuba hebben geen toegang.

Nochtans staat in de statuten van deze provider duidelijk dat niets of niemand mag of kan uitgesloten worden.

Mevr. Y.S. droomt hardop

Niet alleen liegt ze over haar diploma (zij is geen licentiate filologie) maar ze omzeilt de redenen waarom ze vanuit het Zwitsers Paradijs terug naar Cuba ging. Dit volgens haar 'repressieve land' heeft haar opnieuw in de armen gesloten met alle rechten van elke ingezetene (gesubsidieerde voeding, een woning, gratis onderwijs en gezondheidszorg). En ze bleek niet de enige te zijn, soms praat ze haar mond voorbij, want bij haar aankomst moest ze uren wachten omdat ze met zovelen waren die geen paradijs buiten Cuba hadden gevonden. Wat ze er niet bijvertelt is dat ze met een opdracht kwam en dat nu duidelijk laat blijken. Ze kan dagelijks, in 18 talen haar

nonsens over de hele wereld verspreiden, nl. dat Cuba geen persvrijheid heeft, geen vrije meningsuiting, geen toegang tot internet !?, geen democratie is (in april zijn er gemeenteraadsverkiezingen), de mensen honger lijden, enz...

Statistieken verklaren niet alles en geven geen genuanceerd beeld van een samenleving maar zijn wel indicatoren die de opzettelijk-subjectieve commentaren van Mevr. S. tegenspreken.

Volgens PNUD (ontwikkelingsprogramma van de UNO) is Cuba het meest ontwikkelde land van Latijns-Amerika.

Bv : de gemiddelde index voor Lat-Am = 51 - Cuba = 82,3 (waardoor Cuba als arme derdewereldnatie tot de meest ontwikkelde van de wereld behoort).

Zelfde bron : WDI (wereldontwikkelingsindex) LA = 3,83 - Cuba = 7,1.

OMS (Wereldgezondheidsorganisatie)

Medici per 100.000 inwoners, LA = 166,5 - Cuba = 590.

Toegang tot gezondheidszorg, LA = 75,59 - Cuba = 98.

Mensen met aids, LA = 0,62 - Cuba = 0,1.

Uitgaven voor onderwijs in % van BNP, LA = 4,57 - Cuba = 13,3.

Alfabetisering, LA = 89,4 - Cuba = 100%.

Leerlingen per onderwijzer in Lager Onderwijs, LA = 23,18 - Cuba = 10.

Aantal leerlingen in Middelbaar Onderwijs, LA = 79,74 - Cuba = 91.

Levensverwachting, LA = 72,98 - Cuba = 78,3 j.

Kindersterfte per 1.000 geboortes, LA = 22,61 - Cuba = 5,9 (cijfers van 2008, in 2009 = 4,8).

Er zijn nu 1.086 blogs over Cuba

Op de blog van de Spaanse krant elmundo.es heeft Y.S. er een collega dissidente bijgekregen, Blancanieve. Op 26 december 2009 verschijnt een artikel waarin ze stipuleert dat voor het eerst een Disneyfilm, nl. Sneeuwwitje uit 1937, in een Havanese bioscoop is geprojecteerd. Futilliteit misschien maar 20 jaar geleden werd de film reeds vertoond op de Cubaanse TV.

Zo zie je maar waar 'ernstige' journalisten (?) zich mee bezighouden. Ik citeer : "reeds 50 jaar zouden in Cuba tekenfilms verboden zijn wegens pervers" ?

Dichter bij ons, nog erger !

Op de website van Knack, 9 februari 11., pleegt Piet De Moor een artikel 'Bespioneerde Castro G.G. Marquez tussen de lakens ?' Dit is dus onze hoogstaande journalistiek tegenwoordig. Klakkeloos afschrijven zonder de bronnen te controleren. Zijn bron : toevallig El Mundo, een artikel van de kwaliteitscollega Arcadi Espada. Waar De Moor dik voor betaald wordt, maar achterwege laat, heb ik 10 min. nodig gehad om te achterhalen waar de kwakkel vandaan kwam.

Nl. de website van Zoë Valdes (notoire anti-Cubaanse en slechte romanschrijfster) die verwijst naar Norberto Fuentes (even notoir lid van de fascistische maffia in Miami) die vorig jaar een boek publiceerde : "The autobiography of Fidel Castro " ... ???

Aan U om te oordelen.

(mijn bronnen: Cambiosencuba, AP, Reuters, AFP, EFE, UNO, US.Gov, ...)

**Cuba, une réalité humaine
200 jours parmi les producteurs
de tabac**

Ludo Pinckers
Paris, L'Harmattan, 2009. 294 pp.

L'auteur, ancien médecin vétérinaire, coordinateur d'ONG et ensuite observateur engagé, raconte ses séjours dans une famille de planteurs de tabac dans la province de Pinar del Rio.

C'est le récit du dur travail dans les plantations, des difficultés quotidiennes, des moments de détente, bref la vie de tous les jours d'une famille de paysans cubains.

Un récit qui nous entraîne, nous promène dans cette campagne, avec ses moments de solidarité, ses fatigues, ses joies, ses amitiés.

Une histoire qui se lit comme un roman attachant.

Le livre se termine par un chapitre intitulé "Cuba, une réalité humaine". Ici l'auteur se lance dans une analyse psycho-socio-politique confuse et incompréhensible, en tout cas pour le lecteur moyen que je suis, et où on ne retrouve plus rien du processus politique cubain et de la construction d'une autre société.

Domage. 260 pages passionnantes et puis cette trentaine de pages illisibles dont on se serait passé sans aucun regret. A lire jusqu'à la page 260, et pas plus loin.

Documentos de la Revolución cubana. 1959

José Bell, Delia Luisa López, Tania Caram

La Habana, Editorial de Ciencias Sociales, 2006 - 329 pp.

Un trésor de documents historiques, couvrant l'an 1 de la Révolution. On y trouve des textes célèbres, comme l'appel de Fidel contre le coup d'état

militaire, des discours des débuts de la prise du pouvoir, des textes législatifs qui seront à la base de l'édification d'une nouvelle société (la Loi Fondamentale de la République, la Loi de la Réforme Agraire), des textes de création d'organismes ou d'entreprises (ICAIC, Imprimerie Nationale de Cuba, Ministère des Forces Armées Révolutionnaires).

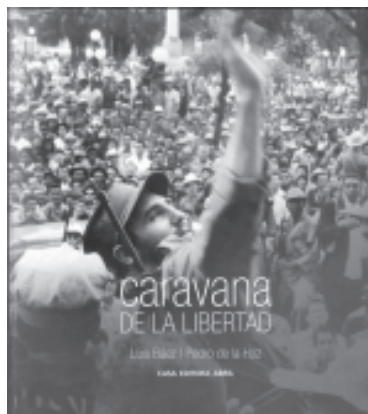
Ces textes sont indispensables pour l'étude de l'histoire de la Révolution, mais aussi pour chacun qui veut comprendre l'importance de ces 12 premiers mois de pouvoir révolutionnaire.

Durant cette première année 693 lois seront prises, pour 229 en 1960 et 93 en 1961, ce qui illustre bien le dynamisme et la volonté de changer les choses des jeunes dirigeants.

Un foisonnement d'idées, d'initiatives, de textes qui marqueront définitivement l'évolution du pays et son orientation politique.

Caravana de la libertad

Luis Báez, Pedro de la Hoz
La Havana, Casa Editora Abril, 2009. 253 pp.

Comme le titre l'indique, ce livre retrace le parcours de la caravane qui a mené Fidel de Santiago à La Havane après le triomphe de lutte armée. Un trajet de huit jours, ponctué de discours, de déclarations, de rencontres.

Le livre survole les principaux événements, jour par jour, du 1 au 8 janvier 1959, avec en plus le jour 17, qui relate la visite de Fidel à la province de Pinar del Rio et qui complétait sa traversée de l'île.

Le récit du parcours de cette caravane de la liberté reprend également le fameux discours de Fidel, prononcé le 8 janvier 1959, à son arrivée dans la capitale.

On se replonge dans l'histoire, dans la liesse et l'enthousiasme révolutionnaire d'une ère nouvelle qui s'ouvre pour le peuple cubain

The War of 1898

Louis A. Pérez Jr.
Chapel Hill & London, University of North Carolina Press, 1998. 171 pp.

Een boeiende geschiedenis van de gebeurtenissen van 1898, met de Noord-Amerikaanse interventie in de bevrijdingsoorlog van Cuba en in de zogenaamde onafhankelijkheid van het eiland.

De auteur is professor in geschiedenis en schreef verschillende studies over de geschiedenis van Cuba en over de Cubaanse Revolutie.

In dit boek, uitgegeven in 1998, honderd jaar na de onafhankelijkheidsoorlog, brengt hij een objectieve kijk op deze periode en trekt hij een aantal scheefgetrokken beelden, die men tientallen jaren de wereld instuurde, terug recht.

Doorheen zijn analyse stort de mythe van de belangeloze Amerikaan, die Cuba komt bevrijden van het Spaanse juk, in mekaar. Elke Cuba kenner weet dit uiteraard, maar hier krijgen wij het verhaal doorheen Noord-Amerikaanse bronnen, een analyse van de pers, van uitspraken van vooraanstaande politiciers, enz.

Wat ook treft in deze benadering is de magistrale bewijsvoering dat de Noord-Amerikaanse obsessie rond Cuba niets te maken heeft met socialisme of communistisch gevaar, maar gewoon de uitdrukking is van meer dan 100 jaar wil tot overheersing. Deze oorlog tegen Spanje is het signaal voor de imperialistische politiek die vanaf dan hoogtij zal vieren.

De verschillende hoofdstukken overlopen de belangrijke gebeurtenissen : de interventie, de betekenis van de ontploffing van de Maine, het opzijzetten van de Cubaanse vrijheidstrijders, het Platt-amendement, en uiteindelijk hoe, na 100 jaar, een meer objectieve benadering mogelijk werd.

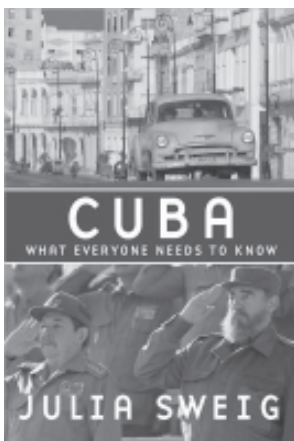
Het boek eindigt met een opmerkelijke bibliografische studie over de historische bronnen rond dit thema, zowel de Cubaanse als de Noord-Amerikaanse, en waarvan de rijkdom het belang van dit historisch gebeuren bevestigt.

Een meesterwerk over deze periode.

Cuba. What everyone needs to know

Julia E. Sweig

New York, Oxford University Press, 2009. 279 pp.

Op het eerste zicht een goed idee van deze reeks : de essentie brengen over het besproken onderwerp, via een reeks trefwoorden, van wat men nu echt moet weten over dit onderwerp. In de praktijk : een samenraapsel van onlogisch aan mekaar geplakte teksten. De auteur springt van de ene historische periode naar een andere, van onbenullige feitjes naar fundamentele onderwerpen.

Daarenboven zitten de teksten vol fouten (over gegevens, datums, enz.) en is alles vervalst door de gekende en absurde a-priori van de anti-Cubaanse literatuur.

Ook een goed bewijs dat ronkende universitaire titels geen garantie bieden inzake objectiviteit en kwaliteit.

Geen geld aan verspillen.

Havana before Castro When Cuba was a Tropical Playground

Peter Moruzzi

Layton (Utah), Gibbs Smith, 2008. 256 pp.

Een zeer mooi (foto)boek over het Cuba van vóór de Revolutie.

De teksten zijn kort, meestal betrouwbaar, niettegenstaande hier en daar een klein historisch foutje. Maar het boek is vooral boeiend door de foto's, de reproducties van affiches voor films, cabaretavonden, enz.

Het geeft natuurlijk vooral een beeld van het Cuba voor de yankee-toerist, met de achtergrond van filmsterren en maffiafiguren uit die jaren.

Voor wie Havana wil doorkruisen van het Hotel Biltmore, via de Sloppy Joe bar, tot de bouw van de Habana Riviera en de Haban Hilton (nu Habana Libre), een prachtige reis door de glitter en het nachtleven, die zo mooi de wraakroepende sociale toestanden konden verduisteren voor de rijke toeristen op zoek naar rum, sex en sigaren..

Freddy Tack

Ontmoetingen met Fidel Castro

K. Demuyne en M. Vandepitte, Uitg. EPO.

Objectief zijn is moeilijk, zowel voor de schrijver als voor de criticus. Als een onderwerp je passioneert en je leest een boek van personen met dezelfde passie is het niet evident je emoties achterwege te laten.

En toch durf ik dit boek aan te bevelen. Ik heb het 2x moeten lezen. Eerst liet ik me meeslepen en alhoewel ik net zoals de auteurs al 15 jaar Cuba belees en bezoek, toch heb ik nog veel geleerd en ook genoten alsof ik een spannende roman las.

Na 2 maanden heb ik dan getracht dit juweeltje te lezen met de ogen van een recensent.

Mijn conclusie is dan ook dat je zowel als vriend dan als vijand van Cuba dit boek zou moeten lezen. Dat Fidel niet is zoals hij wordt voorgesteld in de media. Dat de Cubaanse maatschappij en haar systeem (de Revolutie) niet het "gevangenenparadijs" is zoals ik ergens las, wordt op een serene manier bewezen in het gesprek met Gerardo (1 van de Cuban Five, 2x levenslang + 15 jaar). In het hol van de leeuw (p. 211) toont aan dat de slogan die Cubaanse jongeren meekrijgen tijdens hun opvoeding geen loze kreet is : "Seremos como el Che" (wij zullen worden/zijn zoals Che). De strijd tegen onrecht is, mag en kan geen nutteloze strijd zijn. Cuba, Fidel en de Cubanen zijn daar het bewijs van. Het woord Solidariteit staat in hun woordenboek, spijtig genoeg niet meer in het onze, een kapitalistisch of neo-liberaal. Maar wel in dit boek met een historische inleiding en het relaas van 27 bevoorrechte getuigen.

P. Evrard

Algemene vergadering Assemblée générale

Zaterdag 20 juni – Samedi 20 juin
Om 11.30 uur – A 11.30 h
Ons huis (El Tropezon),
Goudbloemstraat 28, 3000 Leuven

Gevolgd door / Suivi de

Festival a Lo Cubano

St. Jacobsplein, Leuven
www.festivalcubano.be

LEER ES CRECER

– 28 januari had ik in Havana het genoegen de boekpresentatie te mogen bijwonen van : "**Usaid, Ned, Cia, La agresión permanente**" van Jean-Guy Allard en Eva Golinger, uitgegeven door het Venezolaanse 'Ministerio para la Comunicación y la Información' in Caracas. Allard is Canadees journalist en werkt voor Granma International; Eva is Amerikaanse advocate en activiste van Venezolaanse afkomst.

– **The Cuban Chronicles** by Wanda St. Hilaire. A True Tale Of Rascals, Rogues And Romance, written in a 'Dear Diary' fashion, part travelogue, part musings about the past, and part a self analysis of her needs and wants. Published by iUniverse, Canada.

– **Ernesto Che Guevara**
Vidas Rebeldes, Compilado por María del Carmen Ariet
Ocean Sur-Centro de estudios Che Guevara.

– **Ouvrage collectif : L'encyclopédie des rebelles, insoumis et révolutionnaires.** Ed. Gallimard
Le mot encyclopédie peut paraître peu attrayant. Pourtant, ce livre est tout le contraire. À l'image de sa couleur rouge flamboyant et des 25 personnages dont il nous parle : rebelles, révolutionnaires et insoumis. Un peu ados quoi ! D'Akhenaton à Thomas Sankara en passant par le rebelle "idéal" Che Guevara, le lecteur picore au gré de ses envies des portraits au style décapant et bourrés d'anecdotes. La mise en page, sobre et efficace, est agrémentée d'une iconographie originale et du fameux coup de crayon de Serge Bloch. Cette jolie idée de cadeau trouvera forcément sa place dans la bibliothèque familiale !

– **Una Revolución que comienza, recopilación de testimonios de luchadores contra la dictadura de Fulgencio Batista,** fue presentado para festejar el aniversario 51 del triunfo de Enero de 1959. Haydée Santamaría, Vilma Espín y Carlos Amat, entre otros, se incluyen entre los 32 testimoniantes de la lucha en la clandestinidad. Editorial Oriente, Santiago de Cuba.

– **Fotos de Cuba,** P. Grogg y D. Acosta, IPS, Habana, Cuba, een boek zonder foto's door de twee gespecialiseerde journalistes van IPS in Havana.

– **Cuba: pequeño gigante contra el APARTHEID,** H. López Blanch, Casa editorial Abril, Habana Vieja.

(P.E.)

Slachtoffers van verkeersongevallen: derde doodsoorzaak in Cuba

Toen ik in 2004 in Havana woonde leerde ik er Domingo Pérez kennen, hij was de tweede man bij Cubataxi. We kwamen vaak samen in verband met een themapark dat ik uit de Cubaanse grond wilde stampen. Toen dat niet realiseerbaar bleek verwaterde dit contact.

Weken geleden belandde er echter opnieuw een bericht van hem in mijn mailbox.

Domingo is inmiddels aangesteld als verantwoordelijke voor de Verkeersveiligheid in Cuba en hij stelde mij de vraag of onze organisatie hem bij deze taak kan helpen. Het is de bedoeling dat hij over heel het land opleidingscentra inricht en de algemene verkeerssituatie verbetert.

In Cuba zijn verkeersongevallen de derde doodsoorzaak en bij jongeren zelfs de eerste, en dit ondanks het feit dat er in het algemeen weinig verkeer is. Het is dus niet alleen noodzakelijk maar bovendien ook dringend dat daar verandering in komt.

Ook de bewegwijzering dient verbeterd te worden, want die is zo goed als onbestaande. Voor wie al eens door het land reed weet dat de beste wegwijzers zich op de hoeken van de straat bevinden, in de vorm van een groep liftende Cubanen. Je kan ze steeds raadplegen, echter met het risico dat je onmiddellijk deel uitmaakt van het gezamenlijk vervoerssysteem (botellaje) en je wagen uitpuilt van bereidwillige mensen die je de weg tonen, als je ze maar een eindje mee neemt.

Concreet vraagt Domingo in de eerste plaats educatief materiaal (posters, video's, brochures Spaans – Frans – Engels) en goede raad. Ik gaf hem het idee dat de CDR's, samen met de lokale politie de situatie per dorp of wijk bekijken om de probleempunten aan te pakken.

Ook schreef ik de Belgische Automobielclub, het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid, de Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde en Mobiel Vlaanderen aan, met de vraag voor hulp en materiaal.

Via Internet downloadde ik al twee Spaanstalige cursussen die ik hem bezorgde.

Bij deze richt ik een oproep aan al onze leden of ze ideeën hebben om dit belangrijk project vooruit te helpen, of ze ergens bruikbare contacten hebben binnen de wereld van de verkeersveiligheid.

Alvast bedankt,

Marc Wuytack

Aalst

Zaterdag 5 juni viering 10 jaar vzw Vrienden van Cuba regio Aalst – Dender.

Kennismaking met het project in Holguín

Programma in uitwerking

Wereldhuis (trefcentrum De Nieuwbeek), Nieuwbeekstraat 35, 9300 Aalst

CONTAINERS LADEN

WIE HEEFT ER ZIN OM TE KOMEN HELPEN ????

Op **zaterdag 10 april** hebben we er drie (100 bedden en nachtkastjes) in RVT Beukenhof te Zele, aanvang 9 uur, einde voorzien omstreeks 17 uur.

Op **zaterdag 15 mei** laden we er nog één (30 ziekenhuisbedden) in het "Nieuw Ziekenhuis" te Menen, aanvang 10 uur, einde voorzien omstreeks 12u30.

Laat zo snel mogelijk weten als jullie kunnen helpen, hetzij één dag, hetzij meerdere dagen, hetzij een halve dag. Bedankt !

m.wuytack@skynet.be

Nouvel office du tourisme de Cuba au Benelux

Nous souhaitons la bienvenue à son directeur cubain : Fidel Enrique Rodriguez. Ce dernier nous rappelle que les départs depuis la Belgique vers Cuba ont augmenté et que cette tendance se confirme pour 2010. Au-delà des plages et des clichés, Cuba attire de plus en plus de voyageurs intéressés par ses richesses naturelles et l'écotourisme.

Nieuw Cubaans toerismeburo voor Benelux

We heten Dhr Fidel Enrique Rodriguez welkom. Hij herinnert ons er aan dat het aantal Belgische toeristen elk jaar toeneemt en verwacht dit ook in 2010. Naast de stranden en de cliché's trekt Cuba meer en meer reizigers aan met interesse voor de natuurlijke rijkdommen en het ecotoerisme.

Bierstraat 12b, 3011 XA Rotterdam, Nederland.

Tel: 0031 102 136 403

info@nunaarcuba.nl

direccion@nunaarcuba.nl

www.nunaarcuba.nl

Mr. Obama yes you can !

Dat is wat de Zuid-Afrikaanse Nadine Gordimer en 9 andere Nobelprijswinnaars aan hun collega Barak Obama zeggen.

Tijdens de opening van de Internationale boekenbeurs in Havana op 11 februari heeft ze dit in een interview en een persconferentie nogmaals herhaald. Ze zegt ook zeer ontgoocheld te zullen zijn indien hij de blokkade niet opheft en de basis van Guantanamo niet teruggeeft aan haar rechtmatige eigenaars.

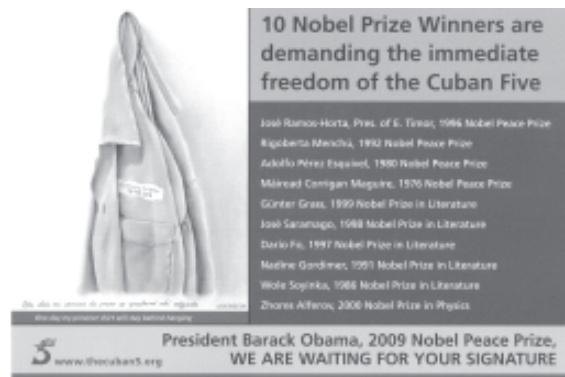

Gordimer is ook verontwaardigd over de "manipulaties" van het Witte Huis in verband met het lot van de Vijf Cubaanse Politieke Gevangenen in de V.S. **"Mr de President waar blijft Uw handtekening ?"** De Nieuwe Campagne voor de 5 is in 2010 dan ook een postkaartactie p.a. Witte Huis in Washington.

De schrijfster herhaalt dat ze niet begrijpt hoe een rechtsgang in die mate kan verkracht worden en hoe het mogelijk is dat alle internationale judiciële normen genegeerd worden. "Ik weet wat gebrek aan rechtvaardigheid is, het grootste deel van mijn leven heb ik (als blanke) geleden onder de Apartheid. Vanuit mijn land is het **moeilijk te begrijpen hoe de V.S.A. er in slagen de democratie TOTAAL NIET te respecteren !**"

Daarom vragen wij U zoveel mogelijk postkaarten aan te vragen en op te sturen. Dit kan via de "Vrienden van Cuba (info@cubamigos.be) of via het Belgische Comité free-the-five@cubanismo.net (02-209.23.50)

P.E.

Name _____

Stamp

FREE THE CUBAN FIVE POLITICAL PRISONERS FROM US PRISONS

Dear President Obama,

Since 1998, five innocent men, who harmed no one, have been languishing in US prisons for defending their country, Cuba, against terrorism.

With one stroke of the pen, you can send them home to their loved ones.

To:
 President Barack Obama
 The White House
 1600 Pennsylvania Ave, NW
 Washington, DC 20503
 United States

(Noot bij foto's op p. 23, Olga is de vrouw, Iveta de dochter en Irma de moeder van René; Adriana is de vrouw van Gerardo; Antonio en Mirta zijn zoon en moeder van Antonio en Aili is de dochter van Ramón; Kenia is voorzitter van ICAP en Alarcon is Parlementsvoorzitter)

De Vrienden van Cuba vzw – Les Amis de Cuba asbl

Avenue Neptune 24 bte 10 – B-1190 Vorst – Forest
 Tel : 03/290 49 10 • E-mail : info@cubamigos.be

Lidgeld (jaarlijks) 12 euro-6 euro (2e en volgend lid van het gezin)
 Contribution (an) 12 euro-6 euro (2ième et membre suivant de la famille)

Rekening – Compte : Les Amis de Cuba asbl 523-0801177-32

Voorzitter/Président : Alexandra Dirckx – 03/290.49.10
 Ondervoorzitter/Vice-président :
 Schatbewaarder/Trésorier : Mark Lamotte – 02/453.17.42

CONTACT

Brussel – Bruxelles : Stéphane Sergeant – 485/82.90.98
 Aalst : Linda De Neef – 053/77.31.48
 Antwerpen : Lieve Gebruers – 0477/83.80.81
 Leuven : Roger Liekens – 0475/23.26.24
 Liège : Patrick Jeurissen – 04/337.88.87
 Charleroi : Luigi Raône – 071/43.65.87
 Gent : Marc Wuytack – 0476/65.22.40
 Kempen : Hubert Celen – 014/31.34.87

Prijs per nummer/par numéro : 1,25 Euro
 Leden gratis – membres gratuit

De vzw "De vrienden van Cuba" is een vereniging die tot doel heeft de toenadering tussen het Belgische en het Cubaanse volk te bevorderen en aan haar leden en het publiek middelen ter beschikking te stellen om tot een betere kennis te komen van de Cubaanse realiteit. Zij heeft geen enkel partijpolitiek karakter.

Onze eigen artikels mogen geheel of gedeeltelijk overgenomen worden mits bronvermelding. Graag een presentexemplaar.
 ISSN 0771 4491

L'asbl "Les Amis de Cuba" est une association qui a pour but d'oeuvrer au rapprochement entre le peuple belge et le peuple cubain et de mettre à disposition de ses adhérents et du public des moyens d'accéder à une meilleure connaissance de la réalité cubaine. Elle n'a aucun caractère de parti politique. Les articles de nos membres peuvent être repris entièrement ou partiellement, avec mention de l'origine. Prière de nous faire parvenir un exemplaire témoin.

Coloquio para los 5, Holguín nov. 2009

Ail-Olga-Adriana

Mirta

Antonio-Irma-Mirta

Kenia-Alarcop

Olga-Ivet

Antonio

SOLIDARIDAD

Por nuestros sueños
de justicia para
Cuba y el Mundo

INSTITUTO CUBANO DE AMISTAD
CON LOS PUEBLOS

50 ANIVERSARIO
DEL TRIUNFO
DE LA
REVOLUCIÓN

